

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

**Навчально-методичний посібник
для студентів юридичного факультету**

УЖГОРОД - 2019

ББК – 67.304.3

УДК – 347.7

Чепис О.І., Булеца С.Б., Олійник Р.Б., Ревуцька І.Е. Право інтелектуальної власності: навчально-методичний посібник для студентів юридичного факультету. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 50 с.

Навчально-методичний посібник для вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» розроблений для студентів зі спеціальності «Право» та відповідає навчальній програмі із зазначеної дисципліни. Навчально-методичний посібник містить систему організаційно-методичних заходів, які сприятимуть засвоєнню знань та формуванню навичок із зазначеної дисципліни.

Рецензенти:

Бєлов Д.М., д.ю.н., професор кафедри конституційного права УжНУ;

Переш І.І., к.ю.н., доцент кафедри теорії та історії держави і права УжНУ.

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»

(протокол №6 від 21.01.2019 р.)

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах розвитку ринкових відносин, зростання ролі духовної творчості та науково-технічної діяльності в усіх сферах життєдіяльності суспільства підвищується значення та розширюється обсяг правового регулювання відносин по використанню результатів творчості та інтелектуальної діяльності.

Під впливом зазначених факторів змінюється характер відносин у сфері інтелектуальної власності, зміщуються акценти у правовому регулюванні комплексу суб'єктивних прав творців та їх правонаступників, посилюється їх захист з боку держави. Право інтелектуальної власності набуває нових рис, вивчення яких має не тільки теоретичний, але і важливий практичний сенс.

Право інтелектуальної власності є однією із фундаментальних навчальних дисциплін, що опановують студенти юридичного, економічного, хімічного, фізичного, медичного та ін. факультетів ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Згідно навчального плану підготовки юристів за освітньо-кваліфікаційним рівнем "Бакалавр" вивчення навчальної дисципліни "Право інтелектуальної власності" здійснюється студентами на II курсі, у 2 семестрі.

Знання основ права інтелектуальної власності є важливим фактором розвитку професійної компетентності, ініціативи, творчого ставлення до праці, правової культури та правосвідомості. Саме тому метою викладання навчальної дисципліни "Право інтелектуальної власності" є глибоке засвоєння знань щодо правового регулювання відносин, які мають місце під час створення, легітимації, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності. Основними завданнями вивчення дисципліни "Право інтелектуальної власності" є формування у студентів спеціальних знань щодо загальних положень права інтелектуальної власності, його сутності та змісту; об'єктів та суб'єктів інтелектуальної власності, підстав виникнення, умов і порядку використання її результатів; особливостей правового регулювання з урахуванням міжнародно-правового досвіду.

Вимоги до знань та умінь. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

науково-теоретичні та практичні положення про право інтелектуальної власності, особливості правового регулювання, основні міжнародно-правові акти, норми Цивільного та Господарського кодексів України, закони та інші нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності, порядок їх застосування, закріплення та способи захисту майнових і немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, спеціальну науково-методичну та іншу юридичну літературу;

вміти:

- правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти інтелектуальної власності;
- забезпечувати юридичне оформлення відповідних прав;
- тлумачити та застосовувати нормативно-правові акти, судову практику з метою прийняття обґрунтованих рішень у спірних відносинах, що виникають у процесі використання інтелектуальної власності, та її захисту;
- аналізувати та характеризувати складові елементи окремих інститутів права інтелектуальної власності;

- орієнтуватися у проблемах права інтелектуальної власності.

Вивчається після дисципліни: “Цивільне право. Загальна частина.”

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Протягом семестру студенти вивчають 1 модуль із дисципліни "Право інтелектуальної власності". Модуль складається із 9 тем. Після виконання модуля (лекції, практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи, що містить елементи тестування, описові питання та два практичні завдання. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали завдання для самостійної роботи, до поточного контролю за модуль не допускаються.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною системою за модуль.

Студент, який в результаті поточного оцінювання та підсумкових контролів за модулями отримав більше 60 балів, має право не складати залік з дисципліни. У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі студент має також право відмовитися від складання заліку. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент (ка) хоче поліпшити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він (вона) має складати залік.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за модулями отримав менше 60 балів (але не менше як 35 балів) зобов'язаний складати залік з дисципліни. У разі, якщо відповіді студента під час заліку оцінені менше ніж у 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку. При цьому результати поточного контролю не враховуються. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань (письмові контрольні роботи, комп'ютерні тестові завдання);
- контроль індивідуальної (самостійної) роботи;
- контроль систематичності та активності роботи студента під час аудиторних занять протягом семестру.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання індивідуальної (самостійної роботи) здійснюється у межах 10 балів за підготовку рефератів, наукових робіт, участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідницьких статей та їх озвучення, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах 10 балів:

Усне опитування	3 бали
Відповідь на питання, що винесені на семінар	7 балів
	7 балів – відповідь студента на питання є повною, з посиланням в необхідних випадках на норми чинного законодавства, виклад матеріалу є послідовним, грамотним і логічним, студент дав правильне визначення правових категорій, термінів і понять. 4 -6 балів - студент дав повну відповідь на питання, проте ним були допущені незначні помилки і прогалини при висновках й узагальненнях та при визначенні категорій і понять, а також при непослідовному викладенні матеріалу. до 3 балів - студент відповів на питання лише частково, а також у разі, якщо не розкрито визначення понять, але завдання в основному виконані, що свідчить про поверхове розуміння програмового матеріалу дисципліни.
Максимальна кількість балів за один семінар	10 балів

самостійна робота	10 балів
колоквіум	20 балів
контрольна робота	50 балів

Присутність на лекції	2 бали
-----------------------	--------

Загальна кількість балів становить: 20 балів за відвідування лекцій, 10 балів за реферат, 110 балів за роботу на семінарських заняттях, 20 балів за колоквіум, 50 балів за модульну контрольну роботу. Всього 210 балів = 100%. Навчальним планом юридичного факультету УжНУ для опанування права інтелектуальної власності відведено: 20 год. – лекції, 24 год. – семінари і 46 год. – самостійна робота. Дана дисципліна викладається на 2 курсі впродовж одного семестру і завершується заліком. Дисципліна містить 3 кредит ECTS. Структура дисципліни містить у собі 1 модуль.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Обсяг у годинах		
		лекції	семінари	самостійна робота
Модуль				
1	Загальні положення про право інтелектуальної власності.	4	4	6
2	Авторське право	2	3	6
3	Суміжні права. Управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності	2	2	4
4	Патентне право	2	4	4
5	Правові засоби індивідуалізації учасників товарного обороту, товарів і послуг	2	2	6
6	Правова охорона нетрадиційних результатів інтелектуальної власності.	2	3	6
7	Захист прав інтелектуальної власності	2	1	4
8	Договори у сфері інтелектуальної власності	2	2	4
9	Правове регулювання інтелектуальної власності за законодавством Європейського Союзу	2	3	6
	Всього годин:	20	24	46

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1.

Загальні положення про право інтелектуальної власності.

Розвиток законодавства про право інтелектуальної власності. Аналіз джерел права інтелектуальної власності. Міжнародні конвенції та договори про охорону авторського суміжних прав. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1886). Женевська конвенція про авторське право (1952), Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм законного відтворення їх фонограм (1971) Договір ВОІВ по виконаннях і фонограмах (1996). Договір ВОІВ по авторському праву (1996). Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники (1974). Угода про співробітництво в сфері авторського права і суміжних прав (1993). Міжнародно-правові конвенції та угоди про охорону промислової власності. Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883). Договір про патентну кооперацію (1970). Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію (1971). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків (1925). Локарнська угода про заснування міжнародної класифікації промислових зразків (1968). Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень (1961). Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури (1977). Угода між Урядом України і Урядом РФ про співробітництво в сфері охорони промислової власності (1993). Міжнародно-правові договори та угоди про охорону засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (1891). Ніццька угода про міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків (1957). Віденська угода про заснування міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків для товарів (1973). Договір про закони з товарних знаків (1994).

Поняття права інтелектуальної власності. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Об'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.

Суб'єкти права інтелектуальної власності. Види особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності. Строк чинності прав інтелектуальної власності.

Використання об'єкта права інтелектуальної власності. Передання майнових прав інтелектуальної власності. Здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам. Права інтелектуальної власності на об'єкти, створені у зв'язку з виконанням трудового договору та за замовленням.

Наслідки порушення права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності судом.

Поняття творчої діяльності та її результатів. Відносини в галузі творчої діяльності, що регулюються цивільним правом. Види і форми творчої діяльності.

Авторське право і патентне право: спільне і відмінне.

Державне управління та міжнародне співробітництво в галузі інтелектуальної діяльності.

Право інтелектуальної власності як навчальна дисципліна.

ТЕМА 2.

Авторське право.

Поняття і джерела авторського права. Об'єкти авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права. Суб'єкти авторського права. Первинне і похідне авторське право. Співавторство. Нероздільне і роздільне співавторство. Умови співавторства.

Поняття та ознаки об'єктів авторського права (об'єктивна форма, творчий характер). Види об'єктів авторського права (літературні, драматичні, сценічні, аудіовізуальні твори, твори образотворчого характеру, твори фотографічного мистецтва, твори хореографії і пантоміми, твори архітектури та ін.). Об'єкти авторського права - товар.

Виникнення авторського права. Суб'єктивне авторське право, його зміст і межі. Особисті немайнові права автора. Презумпція авторства. Забезпечення недоторканності твору.

Майнові права інтелектуальної власності на твір. Використання твору.

Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір. Правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.

Захист авторського права і суміжних прав.

ТЕМА 3.

Суміжні права. Управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності.

Поняття і джерела суміжних прав. Похідний характер суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав (виконавці, виробники фонограм, виробники відеограм, організації мовлення). Об'єкти суміжних прав.

Особисті немайнові і майнові права суб'єктів суміжних прав. Обмеження прав суб'єктів суміжних прав. Договірне та позадоговірне використання суміжних прав. Використання виконання. Використання фонограми, відеограми. Використання передачі (програми) організації мовлення. Строк чинності суміжних майнових прав.

Поняття та способи управління. Колективне управління майновими правами авторів за типовим законом ВОІВ. Порядок створення та управління організацій колективного управління авторським чи суміжними майновими правами. Договір на колективне управління майновими правами. Компетенція та функції органів управління.

Управління майновими правами суб'єктів промислової власності. Повноваження та порядок їх реалізації органів колективного управління майновими правами суб'єктів промислової власності. Функції цих органів.

Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Правовий статус патентних повірених в Україні. Вимоги до патентних повірених. Повноваження та функції патентних повірених. Порядок набуття та припинення права займатися діяльністю патентного повіреного. Державний реєстр представників у справах інтелектуальної діяльності. Обов'язки патентного повіреного.

ТЕМА 4.

Патентне право.

Поняття та ознаки патентного права. Джерела права промислової власності. Право на відкриття.

Поняття та ознаки винаходу (корисної моделі). Умови патентоздатності для винаходу та корисної моделі. Суб'єкти та об'єкти винаходу, корисної моделі. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі. Поняття патенту. Майнові та особисті суб'єктивні права на винаходи, корисні моделі. Обов'язки, що випливають з патенту. Оспорювання чинності патенту. Порядок та умови патентування винаходів, корисних моделей за кордоном.

Поняття, ознаки, суб'єкти та об'єкти промислового зразку. Вимоги до патентоспроможності промислового зразку. Оформлення прав на промисловий зразок. Майнові та особисті суб'єктивні права на промисловий зразок. Порядок та умови патентування промислового зразку за кордоном. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Умови та порядок видачі патенту. Поняття та види експертиз. Строк дії патенту.

Поняття та загальні положення патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах. Умови патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах. Поняття та значення договору про патентну кооперацію.

ТЕМА 5.

Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту.

Поняття, ознаки та особливості правової охорони комерційного найменування. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Поняття та умови охороноздатності торговельної марки. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку. Свідectво. Строки чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку. Визнання прав

інтелектуальної власності на торговельну марку недійсними. Право попереднього користувача на торговельну марку.

Поняття географічного зазначення. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Свідоцтво. Строк чинності права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

ТЕМА 6.

Правова охорона нетрадиційних результатів інтелектуальної власності.

Поняття, ознаки, суб'єкти та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Складання, подання та розгляд заяви на раціоналізаторську пропозицію. Майнові та особисті права власника прав на раціоналізаторську пропозицію.

Поняття, ознаки, суб'єкти та об'єкти права на селекційні досягнення. Види селекційних досягнень. Оформлення прав на селекційні досягнення. Особисті та майнові права селекціонерів.

Правова охорона прав на топографію інтегральних мікросхем.

Поняття комерційної таємниці. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Охорона комерційної таємниці органами державної влади. Строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

Поняття наукового відкриття. Об'єкти наукових відкриттів. Специфіка прав суб'єктів.

Поняття та значення об'єктів захисту від недобросовісної конкуренції.

ТЕМА 7.

Захист прав інтелектуальної власності.

Загальні положення про захист права інтелектуальної власності. Юрисдикційні і не юрисдикційні способи захисту. Цивільно-правові, кримінально-правові і адміністративно-правові способи захисту.

Особливості захисту авторських та суміжних прав. Підстави застосування способів захисту. Способи захисту авторських та суміжних прав.

Особливості захисту патентних прав. Підстави застосування способів захисту. Способи захисту патентних прав.

Особливості захисту прав на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Міжнародно-правова охорона права інтелектуальної власності.

ТЕМА 8.

Договори у сфері інтелектуальної власності.

Загальні положення про договори у сфері інтелектуальної діяльності. Особливості об'єктів та суб'єктів договорів. Форма договору та інші умови дійсності. Види договорів. Реєстрація договорів. Зміст і істотні умови договорів. Значення договорів у сфері інтелектуальної діяльності.

Авторський договір: поняття, ознаки, юридична природа. Суб'єкти авторських договорів. Види авторських договорів (видавничий договір, договір про депонування рукописів, постановочний договір, сценарний договір, договори художнього замовлення, договори на використання в промисловості творів декоративно-прикладного мистецтва та ін.).

Договори на створення і використання суміжних прав: поняття, ознаки, юридична природа. Суб'єкти і об'єкти договору. Права та обов'язки сторін за договором. Порядок укладення та виконання договору. Припинення та розірвання договору.

Договори на використання об'єктів промислової власності: поняття, ознаки, юридична природа.

Договори у сфері науково-технічної діяльності: поняття, ознаки, юридична природа. Види договорів (на створення об'єктів промислової власності, на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт, на використання об'єктів промислової власності).

ТЕМА 9.

Правове регулювання інтелектуальної власності за законодавством Європейського Союзу.

Загальна характеристика права інтелектуальної власності у країнах Європейського Союзу. Правове регулювання авторського права та суміжних прав. Винаходи. Корисні моделі. Промислові дизайни. Торговельні марки. Географічні зазначення. Комерційна таємниця. Бази даних. Доменні імена.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
ТЕМА 1
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Питання на семінар:

1. Розвиток законодавства про право інтелектуальної власності.
2. Аналіз джерел права інтелектуальної власності.
3. Теорії права інтелектуальної власності. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.
4. Право інтелектуальної власності як підгалузь цивільного права.
5. Об'єкти права інтелектуальної власності.
6. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Їх права.
7. Державне управління та міжнародне співробітництво в галузі інтелектуальної діяльності.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Становлення та розвиток правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності.
2. Проблеми реформування законодавства України про інтелектуальну власність.
3. Співвідношення понять «охорона» та «захист» прав інтелектуальної власності.
4. Сучасні проблеми міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.

Основні джерела:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
3. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Treaties. URL: <http://www.wipo.int/treaties/en/>
4. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Договори. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/>
5. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/convention/>
6. Матеріали сайту ВОІВ. URL: http://www.wipo.int/freepublications/ru/general/1040/wipo_pub_1040.html
7. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018
8. Інтелектуальне право України: підручник / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
9. ІТ-право: поняття та сутність: монографія / за ред. О. І. Харитонові, Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2017. 316 с.
10. ІТ-право та інформаційна безпека: монографія / О. І. Харитонова та ін.; / за ред. д.ю.н., проф. О. І. Харитонові, д.ю.н., проф. Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2017. 176 с.
11. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
12. Право інтелектуальної власності: підручник / О. І. Харитонова та ін.; / за заг. ред. О. І. Харитонові. К.: Юрінком Інтер, 2016. 540 с.
13. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: підручник. 2-ге вид, змін. і доп. К.: НУБіП України, 2016. 355 с.
14. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / Еннан Р.Є. та ін.; К.: Алерта, 2016. 492 с.
15. Абдуліна І. Реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності України: кому це вигідно? *Інтелектуальна власність в Україні*. 2016. № 4. С. 4-9.

16. Абдуліна І. Глобальна ліцензія: шкідлива і неспроможна або "Хто на новенького..." *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 4-8.
17. Балян А. Пропозиції до концептуальних засад стратегії розвитку інтелектуальної власності в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 10. С. 19-24.
18. Бутнік-Сіверський О. Інтелектуальна власність за рахунок держбюджету. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 36-46.
19. Вахонєва Т. Поняття права інтелектуальної власності та його складові. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2015. № 6. С. 24-32.
20. Висоцька Л. Перспективи розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 5. С. 4-7.
21. Вірченко В. Історія розвитку теоретичних уявлень про зміст та джерела права інтелектуальної власності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2013. № 146. С. 15–18.
22. Дубинський М. Реформування системи інтелектуальної власності: нові можливості чи нові проблеми. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 9. С. 7-10.
23. Коноваленко В. Он-лайн мобілізація на модернізацію економіки України. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 76-78.
24. Костенко І., Теньова О. Інтелектуальна власність очима малого та середнього бізнесу ЄС. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 4-7.
25. Кочкодан І.В. Особливості впливу суб'єктивного права інтелектуальної власності на формування інституту цивільно-правової відповідальності за його порушення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2013. Вип. 23. № 23. Ч. 1. Т. 1. С. 222–226.
26. Лисенко М. Захист прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 9-13.
27. Макаренко, П. Бібліотечно-інформаційний ресурс України у сфері інтелектуальної власності. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 3. С. 38-40.
28. Москаленко Ю. Проблемні питання використання імен в мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 47-52.
29. Огнев'юк Г. Особливості використання об'єктів інтелектуальної власності в соціальних мережах. *Підприємництво, господарство, право: науково-практичний господарсько-правовий журнал*. 2016. № 7. С. 21-25.
30. Потоцький М. Еволюція способів захисту інтелектуальної власності в умовах інформаційного суспільства. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 5. С. 32-37.
31. Радкевич О.П. Конфіденційність персональної інформації у соціальних мережах. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2012. № 3 (11). С. 215–223.
32. Соціальні мережі як чинник розвитку громадянського суспільства: монографія / О.С. Онищенко та ін.; К.: НАН України, Нац.бібліотека України ім. В.І. Вернадського. К., 2013. 220 с.
33. Троцюк Н.В., Петрина Н.О. Адміністративно-правовий захист авторського права і суміжних прав: теоретико-правовий аспект. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 115–118. URL: http://www.pap.in.ua/2_2015/35.pdf.
34. Шишка Р.Б. Механізм правового регулювання правовідносин у сфері інтелектуальної власності. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: матеріали II наук.-практ. конф. (Львів, 18 листопада 2016 р.). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 297-306.
35. Яворська О.С. Теорія та практика застосування презумпції творчого характеру праці, результатом якої є об'єкт інтелектуальної власності. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. Вип. 64. С. 175–181.
36. Якименко Ю. Способи захисту авторських прав. *Вісник Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля. Серія «Юридичні науки»*. 2015. №1 (6). С.37-41.

ТЕМА 2 АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Питання на семінар:

1. Поняття, особливості та джерела авторського права. Виникнення авторського права.
2. Об'єкти авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права.
3. Суб'єкти авторського права. Поняття співавторства та його види.
4. Майнові та особисті немайнові авторські права.
5. Право автора на винагороду за використання його твору. Право слідування в Україні та країнах ЄС.
6. Строки чинності авторського права.
7. Способи використання твору. Обмеження виключних авторських прав.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Авторське право в мережі Інтернет.
2. Проблеми правової охорони творів літератури, науки та мистецтва від плагіату.
3. Авторське право і патентне право: спільне і відмінне.
4. Особливості сплати винагороди за використання об'єктів авторського права.

Основні джерела:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
2. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/print
3. Брюссельська конвенція о распространении несущих программы сигналов, передаваемых через спутники. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/trtdocs_wo025.html
8. Договір ВОІВ по авторському праву. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770/print
9. Найробський договір про охорону олімпійського символу. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_995/print
10. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
11. Про видавничу справу: Закон України від 05 червня 1997 р. № 318/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
12. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 року № 12. *Вісник господарського судочинства*. 2012. № 6. Ст. 57.
13. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в країні: Закон України від 16.11.1992. 2782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 1. Ст. 1.
14. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2780-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 52. Ст. 683.
15. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 07 жовтня 1997 р. № 554/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 52. Ст. 312.
16. Про рекламу: Закон України від 03 липня 1996 р. № 270/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.
17. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21 грудня 1993 р. № 3759-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.
18. Про державну реєстрацію авторського права і договорів які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів від 27 грудня 2001 р. № 1756. *Офіційний вісник України*. 2001. № 52. Ст. 114.

19. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Постанова Кабінету Міністрів від 18 січня 2003 р. № 72. *Офіційний вісник України*. 2003. № 4. Ст. 298.
20. Інтелектуальне право України: підручник / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
21. ІТ-право: поняття та сутність: монографія / за ред. О. І. Харитонової, Є. О. Харитонova. Одеса: Фенікс, 2017. 316 с.
22. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. Булеци С.Б., Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
23. Право інтелектуальної власності: підручник / О. І. Харитонova та ін.; / за заг. ред. О. І. Харитонової. К.: Юрінком Інтер, 2016. 540 с.
24. Абасова Е. А. Авторське право на музичний твір: нормативно-правові гарантії. Правозахисний рух: історія та сучасність: матеріали VIII Всеукраїнської студентської наук.-практ. конф. (м. Полтава, 27 березня 2015 р.) / ПНПУ ім. В.Г. Короленка; редкол. К.Б. Пивоварська, К.В. Лобач, О.М. Потапов та ін. – Полтава, 2015. С.122-125.
25. Абдуліна І. Сучасна бібліотека і право інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 13-16.
26. Андрощук Г. Електронні книги та авторські права. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 3. С. 15-23.
27. Андрощук Г. Право на анонімність в Інтернеті: стан та проблеми. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 7. С. 35-45.
28. Андрощук Г. Вплив авторського права на економічний розвиток. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 4. С. 10-12.
29. Афан А. Щодо моніторингу стану захисту авторських прав в українському сегменті мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 2. С. 5-8.
30. Бернатович О. Торкнеться кожного. Про нюанси нового законопроекту щодо захисту авторських прав в Інтернеті. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 66-70.
31. Боруха Д., Черепов Л. За законом України ліцензіат не означає суб'єкт авторського права. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 45-52.
32. Гандзюк Ю., Власов М. Особливості авторського збору (відрахувань) з виробників та імпортерів обладнання і матеріальних носіїв: європейський досвід. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 39-42.
33. Грігор'янц Г. І. Піратство як порушення авторських суміжних прав у мережі Інтернет: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 /Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2016. 21 с.
34. Григор'янц Г.І. Деякі проблемні питання захисту об'єктів авторського права від піратства в мережі Інтернет. *Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2015. № 4. 315 с.
35. Зайцева-Калаур І.В. Авторські права журналіста. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2015. № 1 (2). С. 64-71.
36. Іванова М. Огляд сучасних дисертаційних досліджень з авторського та суміжного права в Україні (на основі аналізу фондів НБВУ). *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2016. Вип. 43. С. 199–200.
37. Ізбаш О. О. Правове регулювання співавторства. *Актуальні проблеми політики*. 2014. Вип. 52. С. 343–352.
38. Канівець А.О. Проблеми авторського права в Україні. *Електронне наукове видання «Молодіжний наук. вісн. Української акад. банківської справи Нац. банку України»*. 2014. № 1(6). С. 24–27.
39. Жувака О.В., Капіца Ю. М., Ступак С.К., Авторське право і суміжні права в Європі: монографія. Київ: Логос, 2012. 696 с.
40. Кирилюк А.В. Проблеми захисту авторських прав у мережі Інтернет. *II Часопис цивілістики*. 2014. № 16. С. 126–130.

41. Кочина О.С. Історія становлення та розвитку захисту авторського права та суміжних прав. *Молодий вчений. Серія: Юридичні науки*. 2014. № 7 (10). С. 150-153.
42. Кошембар Л. Відображення роялті в бухгалтерському та податковому обліку. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 1. С. 34-42.
43. Лі А. Інтелектуальна власність викладачів-освітян. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 53-62.
44. Миронюк С.А., Волошина Г.Ю. Захист авторських прав в інтернеті. Порівняльно-аналітичне право. 2017. № 5. С. 107-109. URL: http://www.pap.in.ua/5_2017/30.pdf.
45. Правові засоби захисту та відновлення прав користувачів Інтернету в Україні в контексті застосування Посібника Ради Європи з прав людини для інтернет-користувачів / за ред. А. В. Пазюка. К.: ФОП Клименко. 2015. С. 68-128.
46. Роєнко В. Електронна книга і авторське право. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 4. С. 55-57.
47. Тімашов В.О. Захист авторського права в мережі інтернет: адміністративно-правовий аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 2 (8). С. 134-139.
48. Труба В.І., Морозова С.Є. Межі захисту прав авторів (за матеріалами судової практики). *Правова держава*. 2017. Вип. 26. С. 104-112.
49. Ульянова Г.О. Методологічні проблеми цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності від плагіату: дис. ... д-ра. юрид. наук: 12.00.03 / Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2015. 433 с.
50. Улітіна О. Строк дії авторського права на фотографічні твори: проблемні питання. *Національний юридичний журнал: теорія і практика*. 2015. С. 63-67.
51. Фесенко Є.В. Особливості спадкування майнових авторських прав. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. № 17. Т.2. С. 52-54.
52. Хакертт Т. Авторське право та бібліотеки: актуальні питання та досвід фундації EIFL.net. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 7. С. 28-32.
53. Штефан А., Зеров К. Припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі інтернет: огляд законодавчих мновел. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. Вип. 3. С. 18-26.

ТЕМА 3

СУМІЖНІ ПРАВА. УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Питання на семінар:

1. Поняття та джерела суміжних прав. Об'єкти суміжних прав.
2. Суб'єкти суміжних прав. Засади здійснення суміжних прав.
3. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів суміжних прав. Строки чинності суміжних прав.
4. Управління майновими правами суб'єктів права інтелектуальної власності: поняття та способи. Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені).
5. Організації колективного управління майновими правами суб'єктів права інтелектуальної власності.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Особливості використання фонограм та відеограм.
2. Особливості розподілу винагороди за використання об'єктів суміжних прав.
3. Використання об'єктів суміжних прав у рекламі і талант-шоу.
4. Аналіз судової практики щодо управління майновими правами суб'єктів права інтелектуальної власності.
5. Управління майновими правами суб'єктів права інтелектуальної власності в іноземних державах.

Основні джерела:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної ради України*. № 18. Ст. 144.
4. Брюссельская конвенция о распространении несущих программы сигналов, передаваемых через спутники. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/trtdocs_wo025.html
5. Договір ВОІВ по виконанням та фонограмам. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_769/print
6. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_124/print
7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763/print
8. Пекінський договір по аудіовізуальним виконанням. URL: http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/ru/ip/beijing/pdf/beijing_treaty.pdf
9. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
10. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: Постанова Пленуму Вищого Господарського Суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12. *Вісник господарського судочинства*. 2012. № 6. Ст. 57.
11. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 р. № 9/98-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1998. № 22. Ст. 114.
12. Про культуру: Закон України від 14 грудня 2010 р. № 2778-VI. *Відомості Верховної ради України*. 2011. № 24. Ст. 168.
13. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 р. № 2953-III. *Відомості Верховної ради України*. 2002. № 17. Ст. 121.
14. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 07 жовтня 1997 р. № 554/97-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1997. № 52. Ст. 312.
15. Про рекламу: Закон України від 03 липня 1996 р. № 270/97-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.
16. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм: Закон України від 23 березня 2000 р. № 1587-III. *Відомості Верховної ради України*. 2000. № 24. Ст. 183.
17. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21 грудня 1993 р. № 3759-ХІІ. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.
18. Про державну реєстрацію авторського права і договорів які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів від 27 грудня 2001 р. № 1756. *Офіційний вісник України*. 2001. № 52. Ст. 114.
19. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Постанова Кабінету Міністрів від 18 січня 2003 р. № 72. *Офіційний вісник України*. 2003. № 4. Ст. 298.
20. Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): Постанова Кабінету Міністрів від 10.08.1994 р. № 545. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/545-94-п>
21. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. Булеци С.Б., Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.

22. Інтелектуальне право України: підручник / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
23. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права України : навч. посіб. К: Центр Навчальної літератури, 2016. 564 с.
24. Грігор'янц Г. І. Піратство як порушення авторських суміжних прав у мережі Інтернет: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 /Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2016. 21 с.
25. Григоренко А.В. Інтелектуальна власність. Законодавство. Судова практика: практ. посіб. К: Центр Навчальної літератури, 2017. 344 с.
26. Жувака О.В., Капіца Ю. М., Ступак С.К., Авторське право і суміжні права в Європі: монографія. Київ: Логос, 2012. 696 с.
27. Карпенко О.І. Цивільно-правові способи захисту права на інтернет-послуги. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2015. Вип. 32. Том 2. С. 40-44.
28. Кияшко О. Принципи управління інтелектуальною власністю URL: <http://intellect-expert.com>.
29. Коваленко Т. Управління авторськими та суміжними правами. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2015. № 3 (83). С. 21-27.
30. Костенко І., Теньова О. Інтелектуальна власність очима малого та середнього бізнесу Європейського Союзу. *Інтелектуальна власність.* 2016. № 6. С. 4-7.
31. Ковіня М. Перспектива посилення боротьби з піратством у мережі Інтернет шляхом вдосконалення законодавства України у сфері авторського права і суміжних прав. *Інтелектуальна власність.* 2014. № 4. С. 7-14.
32. Малиш А. Як подолати Інтернет – піратство? *Інтелектуальна власність.* 2015. № 6. С. 41-44.
33. Осипова В.Ю. Суб'єкти права інтелектуальної власності на службові об'єкти права інтелектуальної власності, створені у вищих навчальних закладах України: окремі питання. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та права інтелектуальної власності.* 2014. Вип. 1 (10). Т.2. С.84-91.
34. Право інтелектуальної власності: підручник / О. І. Харитоновна та ін.; / за заг. ред. О. І. Харитонової. К.: Юрінком Інтер, 2016. 540 с.
35. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / Р.Є. Еннан Р.Є., та ін. К.: Алерта, 2016 .492 с.
36. Ступак С. Законодавчі підстави отримання плати суб'єктами авторського права і суміжних прав. *Інтелектуальна власність.* 2016. № 1. С. 14- 22.
37. Ступак С. Об'єкти суміжних прав та їх визначення. *Інтелектуальна власність.* 2016. № 10. С. 11-18.
38. Ступак С. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи об'єктів суміжних прав. *Інтелектуальна власність.* 2016. № 4. С. 13-19.
39. Святоцький О. Д. Інтелектуальна економіка управління промисловою власністю. URL: [http:// isct.ru](http://isct.ru).
40. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П., Зінов В.Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю: монографія. К.: "К.І.С.", 2005. 448 с.
41. Федулова Л. Стратегія управління інтелектуальною власністю в умовах інноваційної економіки. *Персонал.* 2006. № 11. URL: [http// personal.in.ua](http://personal.in.ua).
42. Харитонova О.І. Право Інтелектуальної власності: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2017. 544с.
43. Штефан А., Зеров К. Припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі інтернет: огляд законодавчих новел. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2017. Вип. 3. С.18-26.

ТЕМА 4 ПАТЕНТНЕ ПРАВО

Питання на семінар:

1. Поняття, джерела, об'єкти та суб'єкти патентного права.
2. Правова охорона винаходів та корисних моделей.
3. Правова охорона промислових зразків.
4. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
5. Права та обов'язки, що випливають з патенту.
6. Патентування в іноземних державах. Патент ЄС.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Патентний тролінг.
2. Патентні війни.
3. Основні засади регулювання, визачені Паризькою конвенцією про охорону промислової власності.
4. Право на пріоритет: сутність та особливості.
5. Патенти, що змінили історію.
6. Найбезглуздіші патенти.

Основні джерела:

1. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_039/print
2. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132
3. Договір про патентну кооперацію (PCT). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print
4. Договір про патентне право PLT. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/895_002/print
5. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_601?nreg=995_601&find=1&text=%EF%27%FF%F2&x=11&y=9
6. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b07
7. Паризька конвенція про охорону промислової власності. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print
8. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001
9. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
10. Андрущук Г. Стратегії патентування у фармацевтиці як засіб блокування доступу на ринок. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 5. С. 19-25.
11. Андруховець В., Стецька Г. Особливості охорони рослини як об'єкта права промислової власності. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 10. С. 24-30.
12. Армаза-Армаза Е. Х., Писєва В. Загальний огляд нового об'єкта патентного права, що співвідноситься з новою біологічною зброєю та стосується фармакогеніки. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 6 (92). С. 10-16.
13. Андрущук Г. Модель відкритих інновацій: мотиви безкоштовної передачі патентних прав. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 11. С. 21-28.
14. Колосов О. Вибір пошукового масиву та експрес-аналіз рівня техніки при складанні опису заявки на винахід. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 3. С. 16-21.
15. Колосов О. Приклади складання формул винаходів на пристрої, що мають як ознаку матеріал. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 18-23.
16. Колосов О. Патентування математичних методів. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 5. URL: http://kolosov.kiev.ua/file/shop/350_1.pdf

17. Колосов О. Особливості патентування об'єктів медичної діагностики людини. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 25-32.
18. Корисна модель – під кутом зору фахівців. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 11.
19. Курносова С. Дослідження впливу ясності формули й опису винаходу на одержання патенту (на прикладі заявок у галузі механіки). *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 26-30.
20. Глухівський Л. Чи діждемося ми доступних вітчизняних генериків? *Інтелектуальна власність*. 2017. № 1. С. 33-36.
21. Глухівський Л. Винайти велосипед. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 4. С.
22. Луценко Ф. Сучасний погляд на зміст терміну «призначення об'єкта винаходу». *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 17-24.
23. Колосов О. Аспекти міжнародної фази патентування винаходу за процедурою РСТ. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 6. С. 17-27.
24. Колосов О. Особливості патентування винаходів, що кваліфікуються експертизою як методи інтелектуальної діяльності людини. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 9. С. 21-26.
25. Лисенко О. Як патентувати комп'ютерні програми? *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 25-30.
26. Куса С., Кононенко А. Стандарти ВОІВ – ефективний інструмент у світовій системі патентної документації. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 11. С. 19-25.
27. Швалюк М. Характерні помилки в складанні заявки на винахід та їх наслідки. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 3. С. 21-26.
28. Шевченко В. Набуття прав на винаходи і корисні моделі: критерії якості експертизи. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 3. С. 27-30.
29. Андрощук Г. Відкрито шлях до примусових ліцензій на лікарські засоби. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 2. С. 23-27.
30. Пахаренко-Андерсон А. Промисловий зразок Європейського Союзу. *Інтелектуальна власність*. 2011. № 1. С. 10-13.
31. Берестовська А. Особливості співвідношення правової охорони промислових зразків і торговельних марок. *Інтелектуальна власність*. 2013. № 4. С. 27-33.
32. Васьковська Т. Історія упаковки та її сучасна охорона як об'єкта інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. 2011. № 1. С. 14-16.
33. Єрофеев А. Незаконне використання патенту — привід для патентного рейдерства. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 2. С. 23-28.
34. Колосов О. Про внесення промислових зразків до митного реєстру об'єктів права ІВ. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 4. С. 32-38.
35. Пахаренко-Андерсон А. Промисловий зразок Європейського Союзу. *Інтелектуальна власність*. 2011. № 1. С. 10-13.
36. Сорвачов О.В. Досвід та перспективи охорони промислових зразків. *Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право)*. 2013. Вип. 2. С. 92-95.
37. Сорвачов О.В. Правове регулювання промислових зразків в Європейському Союзі. *Часопис Київського університету права*. 2011. № 2. С. 197-200.
38. Ульянова Г.О. Промисловий зразок як об'єкт прав інтелектуальної власності. *Збірник наукових праць Міжрегіональної фінансово-юридичної академії (економіка, право)*. 2011. Вип. 1. С. 228-233.
39. Цибенко Л. Про реформування чинного законодавства у сфері захисту прав на промислові зразки. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 4. С. 4-6.
40. Лисенко М.С., Кушнір К.К. Залучення молоді до винахідництва та раціоналізаторства як чинників соціально-економічного розвитку держави. URL: <http://www.nbu.gov.ua/articles/2005/05lmserd.html>
41. Носік Ю.В. Проблеми визначення поняття раціоналізаторської пропозиції за законодавством України. Актуальні питання охорони прав інтелектуальної власності

- в Україні та Європейському Союзі в контексті європейської інтеграції: матеріали міжнар. конф. (м. Київ, 15-16 червня 2011 р.). К.: Фенікс, 2011. С. 191 - 194.
42. Харченко В. Право на раціоналізаторську пропозицію в системі забезпечення прав і свобод людини і громадянина. *Інтелектуальна власність*. 2010. № 2. С. 9-16.
 43. Швець Т., Коваль К. К вопросу о правовой охране рационализаторских предложений. *Теория и практика интеллектуальной собственности*. 2011. № 1 (57). С. 68-70.
 44. Шевченко В., Плескач В., Дробітько І. Тренд в стимулюванні раціоналізаторства: державні відзнаки. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 11. С. 22-26.

ТЕМА 5

ПРАВОВІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ

Питання на семінар:

1. Інститут правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту: історичний розвиток та сучасне розуміння.
2. Поняття, ознаки та захист прав на комерційне найменування.
3. Поняття, ознаки та види торговельних марок.
4. Оформлення прав на торговельну марку. Свідоцтво.
5. Поняття, види та особливості правової охорони географічних зазначень.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Практичні проблеми правової охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
2. Мінливі торговельні марки: проблеми правової охорони.
3. Визнання торговельної марки добре відомою.
4. Торговельна марка та бренд: співвідношення понять.

Основні джерела:

1. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33
2. Договір про закони щодо товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_102/print
3. ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація). Шоста редакція". Передмова. URL: <http://base.ukrpatent.org/viennaб/>
4. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження та їхньої міжнародної реєстрації. URL: http://www.wipo.int/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.html
5. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_134/print
6. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів. URL: <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/>
7. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_066/print
8. Правила до Сінгапурського договору про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h58
9. Протокол до Мадридської угоди. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_583/print
10. Сінгапурський договір про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816
11. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018

12. Актуальні питання охорони прав інтелектуальної власності в Україні та Європейському Союзі в контексті європейської інтеграції: матеріали Міжнар. конф. (Київ, 30 черв. – 1 лип. 2010 р.). Київ: Фенікс, 2010. 421 с.
13. Баранович М. В. Дизайн и оформление упаковки: как не стать нарушителем. *Упаковка*. 2015. № 5. С. 52-55.
14. Орлюк О.П., Андрошук Г.О., Горнісевич А.М., Федорова Т.Ю. Законодавство Європейського Союзу та держав-членів Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності: науково-практичне видання / за заг. ред. О.П. Орлюк. К.: НДІ ІВ НАПрНУ, "Лазуріт-Поліграф", 2010. 262 с.
15. Іщук С.І. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування: монографія. Хмельницький: Цюпак, 2010. 167 с.
16. Ковальчук О.О. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення та його місце в системі сучасного права України. *Бюлетень міністерства юстиції України*. 2013. № 8. С. 39-46.
17. Мікульонюк І. О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і допов. К.: НУТУ «КПІ», 2012. 238 с.
18. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: концептуальні засади: монографія. В.С. Дроб'язко та ін.; / за наук. ред. О.П. Орлюк. К.: "Лазуріт-Поліграф", 2010. 464 с.
19. Попова Н. О. Торговельна марка: маловідомі аспекти багатогранного явища. *Форум права*. 2013. № 3. С. 486–489.
20. Право інтелектуальної власності: Підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
21. Тараненко О. М. «Географічні зазначення»: проблема термінологічної неоднозначності. *Форум права*. 2012. № 1. С. 919–923.
22. Право інтелектуальної власності: підручник / О.І. Харитонова та ін.; / за заг. ред. О. І. Харитонові. К.: Юрінком Інтер, 2015. 544 с.

ТЕМА 6 ПРАВОВА ОХОРОНА НЕТРАДИЦІЙНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Питання на семінар:

1. Поняття, ознаки, особливості та захист наукового відкриття.
2. Поняття ознаки та особливості компонування інтегральних мікросхем. Право на реєстрацію компонування ІМС та його захист.
3. Поняття, ознаки, суб'єкти та порядок оформлення раціоналізаторських пропозицій.
4. Поняття, ознаки, суб'єкти та захист прав на сорт рослин, породи тварин.
5. Поняття, ознаки, суб'єкти та особливості комерційної таємниці.
6. Співвідношення понять “комерційна таємниця”, “ноу-хау” та “секрети виробництва”.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Практичні проблеми охорони комерційної таємниці від розголошення.
2. Особливості оформлення прав на селекційних досягнень.
3. Алгоритм оформлення прав на раціоналізаторську пропозицію.

Основні джерела:

1. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/trtdocs_wo011.html
2. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856
3. Авраменко О. Б., О.В. Івашенко. Набуття прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності: сорти рослин: монографія. Умань: Жовтий О.О., 2011. 139 с.

4. Актуальні питання охорони прав інтелектуальної власності в Україні та Європейському Союзі в контексті європейської інтеграції : матеріали Міжнар. конф. (м. Київ, 30 черв. – 1 лип. 2010 р.). Київ: Фенікс, 2010. 421 с.
5. Амелина К. Е. Ноу-хау и патентная форма охраны : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / ; Рос. гос. ин-т интеллектуал. собственности. М., 2007. 27 с.
6. Андрошук Г.О., Шкляр С.В. Конкурентне право: захист від недобросовісної конкуренції. *Науково-практичне видання*. К.: Юстініан, 2012 . 472 с.
7. Блага В.В., Благой В.В., Швердіна А.В. Комерційна таємниця: захист, правові аспекти її використання та вплив на економіку підприємств в Україні. *Вісник НТУ «ХП»*. 2015 № 60. С. 141-144.
8. Булат Є. А. Наукове відкриття – об'єкт цивільних правовідносин: монографія. Дніпропетровськ: Герда, 2013. 122 с.
9. Бурячок В. Л., Толюпа С.В., Хорошко В.О. Інтелектуальна власність у сфері інформаційної безпеки: підручник. / за ред. В.О. Хорошко. 2-ге вид, доповн. і перероб. Київ: Задруга, 2014. 177 с.
10. Дмитриненко В.В. Суб'єкти права на комерційну таємницю. *Право і суспільство*. 2017. № 4. Ч. 2. С. 52-57
11. Орлюк О.П., Андрошук Г.О., Горнісевич А.М., Федорова Т.Ю. Законодавство Європейського Союзу та держав - членів Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності: науково-практичне видання / за заг. ред. О.П. Орлюк. К.:НДІ ІВ НАПрНУ, "Лазуріт- Поліграф", 2010. 262 с.
12. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики : зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 лютого 2012 р.) / НАН України, Київ. ун-т права, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького; за ред. Ю. Л. Бошицького, В. І. Акуленко, О. В. Чернецької. Київ, 2012. Вип. 3. 180 с.
13. Килимник І. І., Харитонов О.В. Правова характеристика забезпечення комерційної таємниці на підприємстві в умовах ринкової економіки: монографія. Х.: ХНУМГ, 2014. 82 с.
14. Колосов О.Є. Детермінації та правовий режим ноу-хау в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 2. С. 29-36.
15. Орлюк О.П. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: концептуальні засади: монографія / В.С.Дроб'язко, А.В.Міндрул, О.О.Тверезенко та ін.- К.: "Лазуріт - Поліграф", 2010.- 464 с.
16. Луців І.В., Скляр Р.А., Шанайда В.В. Інтелектуальна власність (частина 1). Система охорони інтелектуальної власності: навч. посіб. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 112 с.
17. Пасенко О.А. Міжнародно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці. *Молодий вчений*. 2015. № 4 (19). С. 136-139.
18. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
19. Перевалова Л.В. Проблеми захисту комерційної таємниці у законодавстві України: *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства: збірник наукових праць. "Вісник НТУ "ХП"*. 2012. № 31. С. 53-59.
20. Роботягова Л. Правова охорона комерційної таємниці в договірних відносинах. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2012. № 4. С. 33-40.

ТЕМА 7

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Питання на семінар:

1. Загальні положення про захист права інтелектуальної власності в Україні та зарубіжних країнах.
2. Цивільно-правовий захист.

3. Кримінально-правовий захист.
4. Адміністративно-правовий захист.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Проблеми цивільно - правового захисту права інтелектуальної власності в Україні та світі.
2. Кримінальна відповідальність за порушення у сфері інтелектуальної власності у країнах ЄС.
3. Заходи адміністративного впливу на порушників прав інтелектуальної власності: порівняльний аналіз законодавства України та країн ЄС.

Основні джерела:

1. Галушкіна С.Л. Международная защита авторского права в глобальной сети Интернет. *Мониторинг правоприменения*. 2012. № 2. С. 38–41.
2. Грігор'янц Г. І. Піратство як порушення авторських суміжних прав у мережі Інтернет: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 /Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2016. 21 с.
3. Григор'янц Г.І. Деякі проблемні питання захисту об'єктів авторського права від піратства в мережі Інтернет. *Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2015. № 4. 315 с.
4. Зоря С.Ю. Особливості захисту інтелектуальної власності у міжнародному праві. *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1 (52). С. 1–6.
5. Карпенко О.І. Цивільно-правові способи захисту права на інтернет-послуги. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2015. Вип. 32. Т. 2. С. 40-44.
6. Ківалова Т. С. Відшкодування збитків внаслідок порушення прав інтелектуальної власності. *Митна справа: науково-аналітичний журнал з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності*. 2010. № 5. С. 44-49.
7. Кирилюк А.В. Правопорушення авторських прав у мережі Інтернет: поняття та види. *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 22. С.117-121.
8. Лебідь С. Спеціальна конфіскація. На що сподіватися правовласникам? *Інтелектуальна власність в Україні*. 2016. № 8. С. 44-48 .
9. Миронюк С.А., Волошина Г.Ю. Захист авторських прав в інтернеті. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 5. С. 107-109. URL: http://www.pap.in.ua/5_2017/30.pdf
10. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
11. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / Еннан Р.Є. та ін.; К.: Алерта, 2016. 492 с.
12. Румянцев Ю. Поняття та види юридичних засобів захисту у сфері інтелектуальної власності. *Підприємництво, господарство, право*. 2016. № 12. С. 42-46.
13. Скрильник О.О., Абдуллаєва А.Ш. Питання охорони та захисту авторських прав у мережі Інтернет. *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Юридичні науки*. № 5. С. 230–234.
14. Тімашов В.О. Захист авторського права в мережі Інтернет: адміністративно-правовий аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 2 (8). С.134-139.
15. Троцюк Н.В., Петрина Н.О. Адміністративно-правовий захист авторського права і суміжних прав: теоретико-правовий аспект. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 115–118. URL: http://www.pap.in.ua/2_2015/35.pdf
16. В.І. Труба, С.Є. Морозова. Межі захисту прав авторів (за матеріалами судової практики). *Правова держава*. 2017. Вип. 26. С.104-112
17. Штефан А., Зеров К. Припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет: огляд законодавчих новел. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. Вип. 3. С.18-26.

ТЕМА 8 ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Питання на семінар:

1. Загальні положення про договори у сфері інтелектуальної діяльності.
2. Авторський договір.
3. Ліцензійні договори.
4. Договори про створення на замовлення та використання об'єктів інтелектуальної власності.
5. Франчайзинг (законодавче регулювання в Україні та іноземний досвід).

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Класифікація договорів у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
2. Поняття та види ліцензій на використання об'єктів інтелектуальної власності.
3. Договір комерційної концесії (франчайзингу): актуальні проблеми укладення та виконання.

Основні джерела:

1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності: навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 560 с.
2. Бутнік-Сіверський О. Інтелектуальна власність за рахунок держбюджету. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 7. С. 36-46.
3. Вахонєва Т. Елементи та порядок укладення авторського договору. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 4 (90). С. 18-27.
4. Вахонєва Т. Поняття та види договорів про створення й передачу об'єктів авторського права. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 2 (88). С. 59-68.
5. Зінич Л. Деякі аспекти участі держави в договірних відносинах щодо використання об'єктів промислової власності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 2 (88). С. 52-58.
6. Коваль І. Законодавче регулювання договірних відносин у сфері інтелектуальної власності: стан і напрями розвитку. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2015. № 3 (83). С. 46-54.
7. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / Р.Ю. Кожушко, М.В.Колосніченко, І.П.Остапчук та ін; К.: КНУТД, 2014. 108 с.
8. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
9. Работягова Л. Винахід і корисна модель як об'єкти договірної регулювання. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 2 (88). С. 41-51.
10. Селіванов М. Істотні умови договору комерційної концесії. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 3. С. 39-43.
11. Трофименко М. Довгоочікувані законодавчі новели в регулюванні договорів комерційної концесії. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1.
12. Шуба І. Проблема комерціалізації інноваційних розробок в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 31-35.
13. Якубівський І. Часткове передання майнових прав інтелектуальної власності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 1 (87). С. 17-24.

ТЕМА 9

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Питання на семінар:

1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності у країнах Європейського Союзу.
2. Авторське право. Суміжні права.
3. Винаходи. Корисні моделі. Промислові дизайни
4. Торговельні марки. Географічні зазначення.
5. Комерційна таємниця.
6. Бази даних. Доменні імена.

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Директива ЄС про копірайт (Directive of the European Parliament and of the Council on copyright in the Digital Single Market adopted by the European Parliament on 12 September 2018).
2. Домейнинг як порушення прав інтелектуальної власності.
3. Особливості захисту географічних зазначень за Лісабонською угодою.

Основні джерела:

1. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_134. (дата звернення 14.08.2018); Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, прийнятий в Мадриді 28 червня 1989 року // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_583.
2. Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31996L0009:EN:HTML>
3. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004L0048R%2801%29>
4. Directive 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32016L0943>
5. Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:299:0025:0033:en:PDF>
6. Directive 2015/2436 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2015 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks. URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2436>
7. First Council Directive 89/104/EEC of 21 December 1988 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31989L0104:en:HTML> (last accessed: 22.08.2018)
8. Geographical indications and TRIPs: 10 Years Later... A roadmap for EU GI holders to get protection in other WTO Members. URL: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/june/tradoc_135089.pdf

9. European Parliament adopted its position on the controversial Copyright Directive. URL: <http://www.bristows.com/news-and-publications/articles/european-parliament-adopted-its-position-on-the-controversial-copyright-directive>
10. Proposed copyright Directive: European Parliament adopts its position. URL: <http://www.osborneclarke.com/insights/proposed-copyright-directive-european-parliament-adopts-its-position>
11. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_134
12. Andrew Christie, Stephen Gare. Blackstone's Statutes on Intellectual Property. Fourteenth Edition. August 2018. 632 pages.
13. Daniel Opopu Acquah. Intellectual Property, Developing Countries and the Law and Policy of the European Union: Towards Postcolonial Control of Development. Painopaikka: Oy Nord Print Ab Helsinki 2017. URL: http://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/136323/IPR_Daniel_NP.pdf?sequence=2&isAllowed=y
14. Convention on the Grant of European Patents (European Patent Convention) of 5 October 1973. URL: <https://www.epo.org/law-practice/legaltexts/html/epc/2016/e/ma1.html>
15. Directive 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure. URL: <http://eurlex.europa.eu/legal-content/EN/TX/?uri=CELEX%3A32016L0943>
16. Hitsevich Nataliya. Intellectual Property Rights Infringement On The Internet: An Analysis Of The Private International Law Implications. Thesis submitted for Doctor of Philosophy City University London The City Law School July 2015. URL: <http://openaccess.city.ac.uk/17914/1/Hitsevich%2C%20Nataliya.pdf>
17. Justine Pila and Paul Torremans. European Intellectual Property Law. January 2016. 744 pages.
18. Lionel Bently, Brad Sherman, Dev Gangjee, Phillip Johnson. Intellectual Property Law. Fifth Edition. September 2018. 1520 pages.
19. Rochelle Dreyfuss and Justine Pila. The Oxford Handbook of Intellectual Property Law. Oxford University Press, 16 лют. 2018 p. 1072 pages.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Відповідно до навчальних планів студенти виконують контрольну роботу, її мета — підсилити практичну спрямованість курсу, прищепити студентам навички розв'язання практичних завдань, застосовувати правильно норми права, вміти чітко оформляти позови та інші процесуальні документи.

Контрольна робота складається із двох теоретичних питань, тестів, рівняння (під час виконання такого завдання студентам пропонується замість літер підставити їх значення в числовому виразі, а потім виконати математичні дії) та практичних завдань, взятих із практики рішень судів і модифікованих стосовно до потреб навчального процесу.

Теоретичне питання дається у вільному викладі і підтверджується положеннями законодавства, думками юристів-вчених і практиків. Висвітлення цього питання особливо виграс, якщо студент висловить і свою власну обґрунтовану думку по даному питанню. Виклад теоретичного питання має зайняти до п'яти сторінок і чітко впливати із змісту заданого питання.

Практичні завдання розраховані для перевірки вмінь аналізувати юридичні ситуації та вирішувати їх згідно з чинним законодавством.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

I. Нормативно-правові джерела:

Міжнародно-правові документи у сфері інтелектуальної власності:

1. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/print
2. Брюссельская конвенция о распространении несущих программы сигналов, передаваемых через спутники. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/brussels/trtdocs_wo025.html
3. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_039/print
4. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/trtdocs_wo011.html
5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33
6. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Treaties. URL: <http://www.wipo.int/treaties/en/>.
7. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Договори. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/>.
8. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132
9. Договір ВОІВ по авторському праву. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770/print
10. Договір про патентну кооперацію (PCT). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print
11. Договір про патентне право PLT. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/895_002/print
12. Договір про закони щодо товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_102/print
13. Договір ВОІВ по виконанням та фонограмам. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_769/print
14. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_601?nreg=995_601&find=1&text=%EF%27%FF%F2&x=11&y=9
15. ІДС "Міжнародна класифікація зображувальних елементів знаків (Віденська класифікація). Шоста редакція". Передмова. [URL: <http://base.ukrpatent.org/vienna6/>]
16. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності. URL: <http://www.wipo.int/treaties/ru/convention/>
17. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_124/print
18. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження та їхньої міжнародної реєстрації. URL: http://www.wipo.int/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.html
19. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b07
20. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_134/print
21. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів. URL: <http://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/>
22. Матеріали сайту ВОІВ. URL: http://www.wipo.int/freepublications/ru/general/1040/wipo_pub_1040.html
23. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856
24. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763/print
25. Найробський договір про охорону олімпійського символу. URL у: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_995/print

26. Ніщська угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_066/print
27. Паризька конвенція про охорону промислової власності. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print
28. Пекінський договір по аудіовізуальним виконанням. URL: http://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/ru/ip/beijing/pdf/beijing_treaty.pdf
29. Правила до Сінгапурського договору про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h58
30. Протокол до Мадридської угоди. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_583/print
31. Сінгапурський договір про право товарних знаків. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816
32. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001
33. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. [URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018

Нормативно-правові акти України у сфері інтелектуальної власності:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної ради України*. № 18. Ст. 144.
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
4. Про видавничу справу: Закон України від 05 червня 1997 р. № 318/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
5. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. № 3855-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 422.
6. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 року № 12. *Вісник господарського судочинства*. 2012. № 6. Ст. 57.
7. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в країні: Закон України від 16.11.1992. 2782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 1. Ст. 1.
8. Про електронну комерцію: Закон України від 03 вересня 2015 р. № 675-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45. Ст. 2344.
9. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05 липня 1994 р. № 80/94-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 31. Ст. 186.
10. Про інформаційні агенства: Закон України від 28 лютого 1995 р. № 74/95-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1995. № 13. Ст. 83.
11. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ. *Відомості Верховної ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
12. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 р. № 9/98-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1998. № 22. Ст. 114.
13. Про лікарські засоби: Закон України від 04 квітня 1996. № 123/96-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 22. Ст. 86.

14. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2002 р. № 411-IV. *Відомості Верховної ради України*. 2003. № 13. Ст. 92.
15. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 р. № 3322-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1993. № 33. Ст. 345.
16. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1995. № 9. Ст. 56.
17. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. *Відомості Верховної ради України*. 2016. № 3. Ст. 5.
18. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04 лютого 1998 р. № 74/98-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1998. № 27. Ст. 181.
19. Про культуру: Закон України від 14 грудня 2010 р. № 2778-VI. *Відомості Верховної ради України*. 2011. № 24. Ст. 168.
20. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2780-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 52. Ст. 683.
21. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 р. № 2953-III. *Відомості Верховної ради України*. 2002. № 17. Ст. 121.
22. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 7. Ст. 32.
23. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.
24. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. *Відомості Верховної ради України*. 1999. № 32. Ст. 267.
25. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 7. Ст. 34.
26. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 травня 1993 р. № 3116-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1993. № 21. Ст. 218.
27. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 05 листопада 1997 р. № 621/97-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1998. № 8. Ст. 28.
28. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3691-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 2. Ст. 7.
29. Про професійних творчих працівників і творчі спілки: Закон України від 07 жовтня 1997 р. № 554/97-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1997. № 45. Ст. 497.
30. Про рекламу: Закон України від 03 липня 1996 р. № 279/96-ВР. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.
31. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів і фонограм: Закон України від 23 березня 2000 р. № 1587-III. *Відомості Верховної ради України*. 2000. № 24. Ст. 183.
32. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21 грудня 1993 р. № 3759-XII. *Відомості Верховної ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.
33. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: Закон України від 23 грудня 1998 р. № 353-XIV. *Відомості Верховної ради України*. 1999. № 5. Ст. 46.
34. Про Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності і раціоналізаторських пропозицій в Україні: Указ Президента України від 18.09.1992 р. № 479/92. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/479/92>
35. Про державну реєстрацію авторського права і договорів які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів від 27.12.2001 р. № 1756. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>
36. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Постанова Кабінету Міністрів від 18.01.2003 р. № 72. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-п>

37. Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): Постанова Кабінету Міністрів від 10.08.1994 р. № 545. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/545-94-п>

II. Література:

1. Абасова Е. А. Авторське право на музичний твір: нормативно-правові гарантії. Правозахисний рух: історія та сучасність: матеріали VIII Всеукраїнської студентської наук.-практ. конф. (м. Полтава, 27 березня 2015 р.) / ПНПУ ім. В.Г. Короленка; редкол. К.Б. Пивоварська, К.В. Лобач, О.М. Потапов та ін. – Полтава, 2015. С.122-125.
2. Абдуліна І. Реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності України: кому це вигідно? *Інтелектуальна власність в Україні*. 2016. № 4. С. 4-9.
3. Абдуліна, І. Глобальна ліцензія: шкідлива і неспроможна або "Хто на новенького..." *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 4-8.
4. Абдуліна І. Про механізми боротьби з порушеннями в Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 2. С. 14-16.
5. Абдуліна І. Private label – маркетингова стратегія. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 4. С. 28-31.
6. Абдуліна І. Сучасна бібліотека і право інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 13-16.
7. Андрощук Г. Зарубіжний досвід стимулювання ІТ-компаній. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 43-52.
8. Андрощук Г. Електронні книги та авторські права. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 3. С. 15-23.
9. Андрощук Г. Право на анонімність в Інтернеті: стан та проблеми. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 7. С. 35-45.
10. Андрощук Г. Вплив авторського права на економічний розвиток. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 4. С. 10-12.
11. Андрощук Г., Копил Я. 3D-друк в епоху інноваційних технологій: проблеми регулювання. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 5. С. 17-26.
12. Андрощук Г. Модель відкритих інновацій: мотиви безкоштовної передачі патентних прав. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 11. С. 21-28.
13. Андрощук Г. Комерційна таємниця в системі економічної безпеки. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 6. С. 27-33.
14. Андрощук Г. Світові показники у промисловій власності: аналіз тенденцій. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 24-28.
15. Андрощук Г. Підготовка спеціалістів у сфері інтелектуальної власності: аналіз тенденцій. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 8-13.
16. Афан А. Щодо моніторингу стану захисту авторських прав в українському сегменті мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 2. С. 5-8.
17. Баженов М. І. Актуальні аспекти блокування доступу до мережі Інтернет у сфері захисту авторських прав: досвід іноземних держав і доцільність запровадження його в Україні. *Право і суспільство*. 2015. № 5. Ч 3. С. 49-54.
18. Балян, А. Пропозиції до концептуальних засад стратегії розвитку інтелектуальної власності в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 10. С. 19-24.
19. Баранович М. В. Дизайн и оформление упаковки: как не стать нарушителем. *Упаковка*. 2015. № 5. С. 52-55.
20. Бернатович О. Торкнеться кожного. Про нюанси нового законопроекту щодо захисту авторських прав в Інтернеті. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 66-70.
21. Берчій Ірина. Основні показники діяльності у сфері охорони промислової власності України за 9 місяців 2016 року. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 10. С. 34-40.

22. Блажівська О., Розиграєва Н. Допустимість доказів порушень у мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 10. С. 41-47.
23. Бованенко О. Переваги використання Мадридської системи для реєстрації знаків для товарів і послуг за кордоном. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 2. С. 18-23.
24. Бондар О., Гандзюк Ю., Сосновський М. Захист авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 6-11.
25. Боруха Д., Черепов Л. За законом України ліцензіат не означає суб'єкт авторського права. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 45-52.
26. Булат Є. А. Наукове відкриття – об'єкт цивільних правовідносин: монографія. Дніпропетровськ: Герда, 2013. 122 с.
27. Бурячок В. Л., Толюпа С.В., Хорошко В.О. Інтелектуальна власність у сфері інформаційної безпеки: підручник. / за ред. В.О. Хорошко. 2-ге вид, доповн. і перероб. Київ: Задруга, 2014. 177 с.
28. Бутнік-Сіверський О. Змістовні складові комерціалізації інтелектуальної власності, створеної за рахунок коштів держ. бюджету, та її правове забезпечення. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 11. С. 33-37.
29. Бутнік-Сіверський О. Інтелектуальна власність за рахунок держбюджету. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 36-46.
30. Бурова О. Деякі аспекти застосування МПК на сучасному етапі розвитку технологій. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 9. С. 29- 33.
31. Васильєв О. База даних відомостей про патенти та заявки на винаходи і корисні моделі Франції. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 5. С. 79.
32. Васильєв О. База даних EMBASE. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 2. С. 75.
33. Васильєв О., Чьоч В. Параметричний пошук у патентних і науково-технічних базах даних. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 71-75.
34. Васильєв О. Параметричний пошук у патентних і науково-технічних базах даних. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 3. С. 71-74.
35. Васильєв О. База даних WPINDEX. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 4. С. 79.
36. Васильєв О. База даних CAPlus. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 6. С. 71.
37. Васильєв О. База даних науково-технічних публікацій і патентів TULSA. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 4. С. 71.
38. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права України : навч. посіб. К: Центр Навчальної літератури, 2016. 564 с.
39. Вахонєва Т. Поняття права інтелектуальної власності та його складові. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2015. № 6. С. 24–32.
40. Владимірова Н. Спосіб захисту прав на торговельну марку [Текст] / Н. Владимірова // *Інтелектуальна власність*. – 2014. – № 1. – ISSN 22596. – С. 43-47.
41. Висоцька Л. Перспективи розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 5. С. 4- 7.
42. Вірченко В. Історія розвитку теоретичних уявлень про зміст та джерела права інтелектуальної власності. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2013. № 146. С. 15–18.
43. Гандзюк Ю., Власов М. Особливості авторського збору (відрахувань) з виробників та імпортерів обладнання і матеріальних носіїв: європейський досвід. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 39-42.
44. Горнісевич А. Питання патентного здривства в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 1. С. 21-26.
45. Григоренко А.В. Інтелектуальна власність. Законодавство. Судова практика: практ. посіб. К: Центр Навчальної літератури, 2017. 344 с.
46. Гриняк А. Б. Особливості договірної регулювання відносин з надання послуг в підприємницькій діяльності. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2015. № 1. С. 115–120.

47. Грігор'янц Г. І. Піратство як порушення авторських суміжних прав у мережі Інтернет: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 /Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2016. 21 с.
48. Григор'янц Г.І. Деякі проблемні питання захисту об'єктів авторського права від піратства в мережі Інтернет. *Електронне наукове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. 2015. № 4. 315 с.
49. Дробна Г. Особливості надання заявок на реєстрацію торговельних марок. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 11. С. 27- 30.
50. Дубинський М. Реформування системи інтелектуальної власності: нові можливості чи нові проблеми. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 9. С. 7-10.
51. Договір як універсальна правова конструкція: монографія / А. П. Гетьман та ін.; / за ред. А. П. Гетьмана, В. І. Борисової. Харків: Право, 2012. 432 с.
52. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія / за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 399 с.
53. Дюкарева К. Функції договору між співавторами творів науки. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. Вип. 64. С. 127-135.
54. Зайцева-Калаур І.В. Авторські права журналіста. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2015. № 1 (2). С. 64-71.
55. Зоря С.Ю. Особливості захисту інтелектуальної власності у міжнародному праві. *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1 (52). С. 1-6.
56. Іванова М. Огляд сучасних дисертаційних досліджень з авторського та суміжного права в Україні (на основі аналізу фондів НБВУ). *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2016. Вип. 43. С. 199–200.
57. Ізбаш О. О. Правове регулювання співавторства. *Актуальні проблеми політики*. 2014. Вип. 52. С. 343–352.
58. Інтелектуальне право України: підручник / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
59. ІТ-право: поняття та сутність: монографія / за ред. О.І. Харитонової, Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2017. 316 с.
60. ІТ-право та інформаційна безпека: монографія / О.І. Харитонова та ін.; / за ред. д.ю.н., проф. О. І. Харитонової, д.ю.н., проф. Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2017. 176 с.
61. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції (м. Львів, 18 листопада 2016 р.). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. 396 с.
62. Калаур І. Р. Договір у механізмі правового регулювання відносин з передання майна в користування. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 1. С. 114–118.
63. Канівець А.О. Проблеми авторського права в Україні. *Електронне наукове видання «Молодіжний наук. вісн. Української акад. банківської справи Нац. банку України»*. 2014. № 1(6). С. 24-27.
64. Жувака О.В., Капіца Ю. М., Ступак С.К., Авторське право і суміжні права в Європі: монографія. Київ: Логос, 2012. 696 с.
65. Кирилюк А.В. Проблеми захисту авторських прав у мережі Інтернет. *II Часопис цивілістики*. 2014. № 16. С. 126–130.
66. Кізлова О.С. Категорія «договір» у праві та законодавстві. Актуальні проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвєєвські цивілістичні читання): матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 жовтня 2012 р.). Київ: ТОВ «Білоцерківдрук», 2013. 388 с.
67. Ковіня М. Перспектива посилення боротьби з піратством у мережі Інтернет шляхом вдосконалення законодавства України у сфері авторського права і суміжних прав. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 4. С. 7-14.
68. Колосов А. Види ноу – хау та форми їх ідентифікації. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 1. С. 27-33.

69. Коноваленко В. Он-лайн мобілізація на модернізацію економіки України. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 76-78.
70. Колосов О. Про внесення промислових зразків до митного реєстру об'єктів прав інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 4. С. 32-38.
71. Коноваленко В. Шляхи усунення податкових обмежень, які гальмують модернізацію економіки України. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 10. С. 35-40.
72. Костенко І., Теньова О. Інтелектуальна власність очима малого та середнього бізнесу ЄС. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 4-7.
73. Кочина О.С Історія становлення та розвитку захисту авторського права та суміжних прав. *Молодий вчений. Серія: Юридичні науки*. 2014. Виуск №7 (10). С.150-153.
74. Кочкодан І.В. Особливості впливу суб'єктивного права інтелектуальної власності на формування інституту цивільно-правової відповідальності за його порушення. *Науковий вісник Ужгородсько го національного університету*. 2013. № 23, Ч. 1, Т. 1. С. 222–226.
75. Кошембар Л. Відображення роялті в бухгалтерському та податковому обліку. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 1. С. 34-42.
76. Кривунь В., Корча О. Патентно-інформаційний пошук як гарант успішності науково-дослідних робіт. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 5. С. 31-35.
77. Криволапов Б.М., Тесленко Н.В. Порушення авторського права як актуальна проблема для України. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2015. Вип. 124. Ч.1. С.85-93.
78. Курносова, С. Дослідження впливу ясності формули й опису винаходу на одержання патенту. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 26-30.
79. Лисенко О. Як патентувати комп'ютерні програми? *Інтелектуальна власність*. 2016. № 6. С. 25-30.
80. Лисенко М. Захист прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 9-13.
81. Луценко Ф. Сучасний погляд на зміст терміну "призначення об'єкту винаходу". *Інтелектуальна власність*. 2014. № 12. С. 17-24.
82. Лі А. Інтелектуальна власність викладачів-освітян. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 53-62.
83. Луценко Ф. Сучасний погляд на проблему визначення патентоздатних об'єктів в Україні *Інтелектуальна власність*. 2014. № 4. С. 24-31.
84. Льгова М. Унітарний патент-перспективи, проблеми, введення в дію. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 3. С. 53-57.
85. Макаренко П. Бібліотечно-інформаційний ресурс України у сфері інтелектуальної власності. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 3. С. 38-40.
86. Малиш А. Як подолати Інтернет – піратство? *Інтелектуальна власність*. 2015. № 6. С. 41-44.
87. Махота В., Хвостенко А. Франчайзинг – комерційна концесія : практичні аспекти організації та істотні умови договору. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 2. С. 37-45.
88. Махота А., Хвостенко В. Фрайчайзинг як сучасна модель організації бізнесу: правові та облікові аспекти. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 3. С. 32-38.
89. Миронюк С.А., Волошина Г.Ю. Захист авторських прав в інтернеті. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 5. С. 107-109. URL: http://www.pap.in.ua/5_2017/30.pdf
90. Монастирецький М. Безпаперові інформаційні технології – в життя. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 11. С. 16-21.
91. Москаленко Ю. Проблемні питання використання імен в мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 8. С. 47-52.
92. Огнев'юк Г. Особливості використання об'єктів інтелектуальної власності в соціальних мережах. *Підприємництво, господарство, право*. 2016. № 7. С. 21-25.
93. Одинець, О. Правовий аналіз законодавчих ініціатив захисту авторського права в Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 2. С. 46-49.

94. Осипова В.Ю. Суб'єкти права інтелектуальної власності на службові об'єкти права інтелектуальної власності, створені у вищих навчальних закладах України: окремі питання. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та права інтелектуальної власності*. 2014. Вип. 1 (10). Т.2. С.84-91.
95. Гаврильчик В. Основні показники діяльності сфери промислової власності України в I півріччі 2015 року. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 7. С. 38-47.
96. Пархета О., Кононенко А. Стандартизація як основа глобалізації інформації у сфері промислової власності. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 7. С. 46-51.
97. Петренко В. Механізм захисту об'єктів промислової власності шляхом страхування фінансових ризиків [Текст] / В. Петренко, Т. Петренко, Є. Кравченко // *Інтелектуальна власність*. – 2014. – № 1. – ISSN 22596. – С. 47-49.
98. Потоцький М., Фінагіна В. Адміністративне оскарження рішень Державної служби інтелектуальної власності України. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 1. С. 42-47.
99. Потоцький М. Еволюція способів інтелектуальної власності в умовах інформаційного суспільства. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 5. С. 32-37.
100. Право інтелектуальної власності : Підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
101. Право інтелектуальної власності: підручник / О. І. Харитоновна та ін.; / за заг. ред. О. І. Харитоновної. К.: Юрінком Інтер, 2016. 540 с.
102. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: підручник. 2-ге вид, змін. і доп К.: НУБіП України, 2016. 355 с.
103. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник/ Еннан Р.С. [та ін.]. - К.: Алерта, 2016. - 492 с.
104. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / Еннан Р.С. та ін.; К.: Алерта, 2016. 492 с.
105. Правові засоби захисту та відновлення прав користувачів Інтернету в Україні в контексті застосування Посібника Ради Європи з прав людини для інтернет-користувачів / за ред. А. В. Пазюка. К.: ФОП Клименко. 2015. С. 68-128.
106. Разиграєва Н. Нові кроки у захисті прав в мережі Інтернет. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 4. С. 69-71.
107. Роечко В. Електронна книга і авторське право. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 4. С. 55-57.
108. Скрильник О.О., Абдуллаєва А.Ш. Питання охорони та захисту авторських прав у мережі Інтернет. *Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія: Юридичні науки*. № 5. С. 230-234.
109. Ситцевий В. Який нам зиск новий ребрендинг зичить? [Текст] / В. Ситцевий // *Інтелектуальна власність*. – 2014. – № 2. – ISSN 22596. – С. 50-56.
110. Сопілко І.М., Пономаренко О.В. Особливості охорони об'єктів авторського права за законодавством України. *Юридичний вісник*. 2013. Вип. 1(26). С. 109-113.
111. Ступак С. Законодавчі підстави отримання плати суб'єктами авторського права і суміжних прав. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 1. С. 14- 22.
112. Ступак С. Об'єкти суміжних прав та їх визначення. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 10. С. 11-18.
113. Ступак С. "Реформа" ринку колективного управління авторськими і суміжними правами в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 9. С. 10-21.
114. Ступак С. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи об'єктів суміжних прав. *Інтелектуальна власність*. 2016. № 4. С. 13-19.
115. Тарнавська Н. Вплив відомостей рівня техніки на визнання відповідності формули винаходу вимозі єдності винаходу. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 5. С. 26-31.
116. Тімашов В. Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. Вип. 2. С. 38-42.
117. Тімашов В.О. Захист авторського права в мережі інтернет: адміністративно-правовий аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 2 (8). С. 134-139.

118. Троцюк Н.В., Петрина Н.О. Адміністративно-правовий захист авторського права і суміжних прав: теоретико-правовий аспект. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 115–118. URL: http://www.pap.in.ua/2_2015/35.pdf.
119. Труба В.І., Морозова С.Є. Межі захисту прав авторів (за матеріалами судової практики). *Правова держава*. 2017. Вип. 26. С. 104-112.
120. Улігіна О. Строк дії авторського права на фотографічні твори: проблемні питання. *Национальный юридический журнал: теория и практика*. 2015. С. 63-67.
121. Ульянова Г. О. Методологічні проблеми цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності від плагіату : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03. / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», Одеса, 2015. 37 с.
122. Фесенко Є.В. Особливості спадкування майнових авторських прав. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. № 17. Т.2. С. 52-54.
123. Харитоновна О. І., Ульянова Г. О. Захист авторських прав від плагіату: монографія. Одеса: Юридична література. 2014. 240 с.
124. Хакертт Т. Авторське право та бібліотеки: актуальні питання та досвід фундації EIFL.net. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 7. С. 28-32.
125. Харитонova О.І. Право Інтелектуальної власності: Навчальний посібник / О.І. Харитонova // Вид-во: Юрінком Інтер, 2017р. – 544с.
126. Ходаківський Є. І., Якобчук В.П., Литвинчук, І.Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.
127. Чуйкова В.Ю. Умови та ознаки договору між співавторами в Україні. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Право*. 2016. Вип. 22. С. 129-134.
128. Шанчук О., Шумейко М. Досвід Відомства США з питань патентів та торговельних марок (USPNO). *Інтелектуальна власність*. 2016. № 5. С. 54-63.
129. Швалюк М. Характерні помилки в складанні заявки на винахід та їх наслідки. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 3. С. 21-26.
130. Шевченко В. Набуття прав на винаходи і корисні моделі: критерії якості експертизи. *Інтелектуальна власність*. 2015. № 3. С. 27- 30.
131. Шевченко В., Плескач В., Дробітько І. Тренд в стимулюванні раціоналізаторства: державні відзнаки. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 11. С. 22-26.
132. Шенкаренко М. Сучасні тенденції в патентуванні винаходів. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 19-25.
133. Шуба І. Проблема комерціалізації інноваційних розробок в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2014. № 9. С. 31-35.
134. Шишка Р.Б. Механізм правового регулювання правовідносин у сфері інтелектуальної власності. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: матеріали ІІ наук.-практ. конф. (Львів, 18 листопада 2016 р.). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 297-306.
135. Штефан А., Зеров К. Припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі інтернет: огляд законодавчих мновел. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. Вип. 3. С. 18-26.
136. Яворська О.С. Договори у сфері інтелектуального права: проблеми застосування чинного законодавства. *ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції* (Львів, 18 листопада 2016 р.). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 306-315.
137. Яворська О.С. Теорія та практика застосування презумпції творчого характеру праці, результатом якої є об'єкт інтелектуальної власності. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. Вип. 64. С. 175–181.
138. Яворська О. Презумпція авторства та її застосування у судовій практиці. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2016. Вип. 62. С. 99-106.

139. Якименко Ю. Способи захисту авторських прав *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Юридичні науки»*. 2015. №1 (6). С.37-41.

III. Інформаційні ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
2. <http://kmu.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.osvita.org.ua/> – Освітній портал
4. <http://stadrada.com.ua/libonline> – Центральний юридичний портал України
5. <http://court.gov.ua> – Сайт судової влади України
6. <https://supreme.court.gov.ua> – Сайт Верховного Суду
7. <http://www.uipv.org/> – Український інститут інтелектуальної власності (Укрпатентр)

**ПИТАННЯ НА ЗАЛІК З ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ ІІ КУРСУ)**

1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.
2. Поняття права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності.
3. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.
4. Державна система охорони права інтелектуальної власності.
5. Діяльність ВОІВ. Участь України у діяльності ВОІВ.
6. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
7. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.
8. Особисті немайнові права інтелектуальної власності.
9. Майнові права інтелектуальної власності.
10. Строк чинності прав інтелектуальної власності.
11. Використання об'єкта права інтелектуальної власності. Передання майнових прав інтелектуальної власності та здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам.
12. Права інтелектуальної власності на об'єкти, створені у зв'язку з виконанням трудового договору та за замовленням.
13. Наслідки порушення права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності судом.
14. Авторське право та право промислової власності: спільне та відмінне.
15. Поняття і джерела авторського права.
16. Розвиток законодавства України в сфері авторського права та суміжних прав.
17. Об'єкти авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права.
18. Суб'єкти авторського права. Первинне і похідне авторське право.
19. Співавторство. Нероздільне і роздільне співавторство. Умови співавторства.
20. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права автора.
21. Майнові права інтелектуальної власності на твір.
22. Твір: поняття, ознаки, використання.
23. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір. Правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.
24. Поняття суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав.
25. Виникнення суміжних прав.
26. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.
27. Використання виконання.
28. Використання фонограми, відеограми.
29. Використання передачі (програми) організації мовлення.

30. Строки чинності суміжних майнових прав.
31. Вільне використання об'єктів авторського права та суміжних прав.
32. Колективне управління авторським правом та суміжними правами.
33. Поняття та джерела права промислової власності.
34. Загальна характеристика законодавства України в сфері промислової власності.
35. Міжнародні угоди в сфері промислової власності.
36. Діяльність ВОІВ у сфері промислової власності.
37. Об'єкти промислової власності. Придатність винаходу, корисної моделі та промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на них.
38. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Умови та порядок видачі патенту. Строк дії патенту.
39. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель і промисловий зразок.
40. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
41. Строк чинності та дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
42. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
43. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
44. Визнання прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок недійсними. Право попереднього користувача на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
45. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.
46. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.
47. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин.
48. Поняття та правова охорона комерційного найменування.
49. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
50. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.
51. Поняття торговельної марки. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку.
52. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку.
53. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.
54. Строк чинності та дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на торговельну марку.

55. Визнання прав інтелектуальної власності на торговельну марку недійсними. Право попереднього користувача на торговельну марку.
56. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.
57. Поняття комерційної таємниці. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
58. Охорона комерційної таємниці органами державної влади.
59. Строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
60. Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної діяльності: поняття, особливості, види.
61. Значення договорів у сфері інтелектуальної діяльності. Форма договору та інші умови дійсності. Реєстрація договорів. Зміст та істотні умови договорів.
62. Авторський договір: поняття, ознаки, юридична природа. Суб'єкти авторських договорів.
63. Види авторських договорів (видавничий договір, договір про депонування рукописів, постановочний договір, сценарний договір, договори художнього замовлення, договори на використання в промисловості творів декоративно-прикладного мистецтва та ін.).
64. Договори на створення і використання суміжних прав: поняття, ознаки, юридична природа. Суб'єкти і об'єкти договору. Права та обов'язки сторін за договором. Порядок укладення та виконання договору. Припинення та розірвання договору.
65. Договори на використання об'єктів промислової власності: поняття, ознаки, юридична природа.
66. Договори у сфері науково-технічної діяльності: поняття, ознаки, юридична природа. Види договорів (на створення об'єктів промислової власності, на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт, на використання об'єктів промислової власності).
67. Договір комерційної концесії (франчайзингу).
68. Правове регулювання об'єктів права інтелектуальної власності в контексті Угоди про асоціацію.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Загальні положення про право інтелектуальної власності. Авторське право. Суміжні права. Патентне право. Правові засоби індивідуалізації учасників товарного обороту, товарів і послуг. Правова охорона нетрадиційних результатів інтелектуальної власності. Управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності.

ВАРІАНТ 1

Прізвище студента:

Курс:

Група:

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

1. Авторське право та патентне право: спільне і відмінне.
2. Торговельна марка як об'єкт права інтелектуальної власності.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Особисті немайнові права інтелектуальної власності:
 - 1) не залежать від майнових прав інтелектуальної власності;
 - 2) діють протягом строку дії майнових прав;
 - 3) належать первинним та похідним суб'єктам;
 - 4) залежать від майнових прав інтелектуальної власності.
2. Об'єктами авторського права є твори, а саме:
 - 1) похідні твори;
 - 2) драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні, інші сценічні твори;
 - 3) аудіовізуальні твори;
 - 4) комп'ютерні програми;
 - 5) виконання.
3. Набуття права інтелектуальної власності на фонограму засвідчується:
 - 1) патентом;
 - 2) авторським свідоцтвом;
 - 3) свідоцтвом;
 - 4) не передбачається охоронний документ;
 - 5) ліцензією.
4. Без згоди автора (чи іншої особи, яка має авторське право), але з обов'язковим зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається:
 - 1) видання та відтворення випущених у світ творів рельєфно-крапковим шрифтом для сліпих;
 - 2) відтворення у каталогах творів, виставлених на доступних публіці виставках, аукціонах, ярмарках або у колекціях для висвітлення зазначених заходів, без

- використання цих каталогів у комерційних цілях;
- 3) відтворення з інформаційною метою у газетах та інших періодичних виданнях, передача в ефір або інше публічне сповіщення публічно виголошених промов, звернень, доповідей та інших подібних творів у обсязі, виправданому поставленою метою;
 - 4) у навчальних закладах та бібліотеках.
5. Майнові права виконавців охороняються:
- а) протягом 70 років від дати першого запису виконання;
 - б) протягом 50 років від дати першого запису виконання;
 - в) безстроково;
 - г) протягом 50 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком першого запису виконання.
6. Статут королеви Анни було прийнято:
- 1) 1709 р.;
 - 2) 1710 р.;
 - 3) 1628 р.;
 - 4) 1795 р.
7. Творча діяльність (творчість) - це:
- 1) діяльність, внаслідок якої народжується щось якісно нове, що визначається неповторністю, оригінальністю і суспільно-історичною унікальністю;
 - 2) будь-яка наукова діяльність;
 - 3) діяльність, внаслідок якої народжуються об'єкти інтелектуальної власності;
 - 4) будь-яка інтелектуальна діяльність є творчою.
8. Автор має право на плату за використання його твору у формі:
- 1) роялті;
 - 2) комбінованого платежу;
 - 3) паушального платежу;
 - 4) добросовісного заохочення;
 - 5) справедливої винагороди.
9. Загальними способами судового захисту цивільних прав та інтересів не можуть бути:
- 1) визнання права;
 - 2) припинення дії, яка порушує право;
 - 3) відновлення становища, яке існувало до порушення;
 - 4) примусове виконання обов'язку в натурі;
 - 5) опублікування в засобах масової інформації відомостей про порушення права інтелектуальної власності та зміст судового рішення щодо такого порушення.
10. Роялті – це:
- 1) періодичні виплати у вигляді % від обумовленої сторонами бази роялті;
 - 2) фіксований платіж, який сплачується періодично;
 - 3) комбінований платіж у вигляді %;
 - 4) паушальний платіж.
11. До об'єктів патентного права не належать:
- 1) комп'ютерні програми;
 - 2) ноу-хау;
 - 3) наукові відкриття;
 - 4) винаходи;
 - 5) корисні моделі;

- 6) раціоналізаторські пропозиції;
- 7) промислові зразки;
- 8) топографії інтегральних мікросхем.

12. До нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності належать:

- 1) компіляції даних (бази даних);
- 2) наукові відкриття;
- 3) корисні моделі;
- 4) компонування (топографії) інтегральних мікросхем;
- 5) раціоналізаторські пропозиції;
- 6) сорти рослин, породи тварин;
- 7) комерційні найменування;
- 8) комерційні таємниці.

13. Сформулюйте презумпцію авторства.

14. Майнові права інтелектуальної власності:

- 1) можуть відповідно до закону бути вкладом до статутного капіталу юридичної особи;
- 2) мають визначений строк дії;
- 3) діють безстроково;
- 4) можуть відповідно до закону бути предметом договору застави та інших зобов'язань;
- 5) можуть здійснюватися особою незалежно від віку.

15. Спеціальними способами захисту прав інтелектуальної власності не є:

- 1) застосування негайних заходів щодо запобігання порушенню права інтелектуальної власності та збереження відповідних доказів;
- 2) зупинення пропуску через митний кордон України товарів, імпорт чи експорт яких здійснюється з порушенням права інтелектуальної власності;
- 3) вилучення з цивільного обороту товарів, виготовлених або введених у цивільний оборот з порушенням права інтелектуальної власності та знищення таких товарів;
- 4) визнання права;
- 5) застосування разового грошового стягнення замість відшкодування збитків за неправомірне використання об'єкта права інтелектуальної власності. Розмір стягнення визначається відповідно до закону з урахуванням вини особи та інших обставин, що мають істотне значення;
- 6) припинення дій, що порушують право.

16. Вкажіть номер правильної відповіді:

Яка мета торговельних марок?

- 1) індивідуалізувати певну особу в процесі здійснення нею комерційної діяльності;
- 2) вказати на походження товару з певного регіону;
- 3) індивідуалізувати товари та послуги суб'єкта серед товарів та послуг інших осіб;
- 4) вказує на якість товарів і послуг.

17. Вкажіть номер правильної відповіді:

Строк дії деклараційного патенту України на винахід становить:

- 1) 6 років;
- 2) 5 років;
- 3) 15 років;
- 4) 10 років.

18. Вкажіть номер правильної відповіді:

Умови патентоздатності винаходу:

- 1) новизна, корисність;

- 2) новизна, винахідницький рівень, промислова придатність;
- 3) новизна, винахідницький рівень;
- 4) новизна, промислова придатність, корисність.

19. Вкажіть номер правильної відповіді:

Право на поширення сорту рослин, породи тварин є чинним з дати, наступної за датою його державної реєстрації, та діє ... за умови підтримання чинності цього права відповідно до закону:

- 1) 20 років;
- 2) 30 років;
- 3) 35 років;
- 4) безстроково.

20. Вкажіть номер правильної відповіді:

Чи можуть дві юридичні особи мати однакові комерційні найменування?

- 1) лише некомерційні ЮО;
- 2) так, якщо вони не заперечують;
- 3) ні, оскільки це суперечить самій сутності комерційного найменування;
- 4) так, якщо це не вводить в оману споживачів.

21. Вкажіть номер правильної відповіді:

Установа видає заявнику свідоцтво у ... строк після реєстрації топографії ІМС:

- 1) місячний;
- 2) 10-денний;
- 3) 7-денний;
- 4) 30-денний.

22. Вкажіть номер правильної відповіді:

Суб'єктами права інтелектуальної власності на торговельну марку є:

- 1) підприємницькі товариства;
- 2) лише юридичні особи;
- 3) фізичні та юридичні особи;
- 4) суб'єкти підприємницької діяльності.

23. Вкажіть номер правильної відповіді:

Свідоцтво автору раціоналізаторської пропозиції видає:

- 1) патентне відомство;
- 2) Державна служба інтелектуальної власності України;
- 3) підприємство, яке визнало пропозицію раціоналізаторською;
- 4) Міністерство освіти і науки.

24. Вкажіть номер правильної відповіді:

Мадридська конвенція – це документ:

- 1) про охорону прав виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення;
- 2) про охорону літературних та художніх творів;
- 3) про охорону промислової власності;
- 4) про міжнародну реєстрацію знаків.

25. Вкажіть номер правильної відповіді:

Пріоритет заявки це:

- 1) вказана у заявці дата її складання;
- 2) першість у поданні заявки;
- 3) першість у розробці винаходу;
- 4) першість у оприлюдненні інформації про винахід.

26. До об'єктів патентного права не належать:

- 1) комп'ютерні програми;
- 2) ноу-хау;
- 3) наукові відкриття;
- 4) винаходи;
- 5) корисні моделі;
- 6) раціоналізаторські пропозиції;
- 7) промислові зразки;
- 8) топографії інтегральних мікросхем.

27. До нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності належать:

- 1) компіляції даних (бази даних);
- 2) наукові відкриття;
- 3) корисні моделі;
- 4) компонування (топографії) інтегральних мікросхем;
- 5) раціоналізаторські пропозиції;
- 6) сорти рослин, породи тварин;
- 7) комерційні найменування;
- 8) комерційні таємниці.

28. Вкажіть номер правильної відповіді:

Що з переліченого не належить до принципів комерційного (фірмового) найменування?

- 1) істинність;
- 2) зрозумілість;
- 3) постійність;
- 4) виключність.

29. Виберіть правильний варіант відповіді:

Встановлення невідомих раніше, але об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу, які вносять докорінні зміни у рівень наукового пізнання – це:

- 1) винахід;
- 2) наукове відкриття;
- 3) раціоналізаторська пропозиція;
- 4) ноу-хау.

30. Вкажіть номер правильної відповіді:

Об'єктом промислового зразка може бути :

- 1) пристрій, речовина;
- 2) матеріальний об'єкт, процес;
- 3) форма, малюнок;
- 4) властивості, явища.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

РІВНЯННЯ

$A+B=C+D$, де:

А - строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин;

Б - строк (у днях), протягом якого розглядається скарга автора раціоналізаторської пропозиції у разі відмови йому у реєстрації;

С - строк чинності майнових прав на інтегральну мікросхему;

Д - строк чинності майнових прав інтелектуальної власності щодо дерев та винограду.

ЗАДАЧА

При підготовці опери "Запорожець за Дунаєм" до постановки з виконанням головних ролей новими акторами, радіостудія звернулася до адміністрації театру за дозволом одночасно транслювати це виконання по радіо. До театру також звернулася фірма "Мелодія" з проханням створити умови для проведення запису виконання опери. Коли про це дізнались виконавці, вони повідомили адміністрацію про свою незгоду, вказавши, що цим порушуються їх суміжні права і що вони не будуть заперечувати проти передачі в ефір їх виконання, починаючи з другого акту.

Завдання до задачі.

Чи порушені права виконавців у даному випадку?

Яке рішення повинен винести суд?

ЗМІСТ

Передмова	3
Основні критерії оцінювання знань студентів.....	4
Тематичний план дисципліни	6
Плани лекційних занять	7
Плани семінарських занять	10
Методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт.....	27
Список джерел для поглибленого вивчення дисципліни	28
Питання на залік з дисципліни «Право інтелектуальної власності» (для студентів II курсу)	41
Додатки	44